

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינות

ירושלים, ט"ז באלול תשע"ז
07 בספטמבר 2017
סימוכין: 2000-1053-2017-0072120

מנהלים יקרים,

שלום רב,

הנדון: הערכה על הערכה - העל"ה

ההערכה החלופית המתבצעת בביה"ס הינה מרכיב משמעותי בציון הבגרות של התלמידים. לרוב, היא מתייחסת להערכה של חלופות שאינן בחינות בכתב.

נושא זה, של חלופות בהערכה והערכתן, הוא מרכיב חדש עבור רובנו. לאחר שעברנו מחזור שלם שהתנסה ברפורמה, זה הזמן ללמוד מהניסיון שכולנו צברנו, לגבש ולדייק את ההערכה, על מנת להגיע לכלי מדידה אחידים ככל האפשר שיתנו תמונה מהימנה ושיוויונית ככל הניתן, עבור כלל התלמידים.

לשם בניית עקרונות מנחים להערכת החלופות, המזכירות הפדגוגית בשיתוף אגף הבחינות במשרד החינוך, תערוך בסוף שנת תשע"ח תהליך של הערכה על הערכה – העל"ה, במקצועות החובה הנלמדים בהיקף 2-3 יחידות לימוד: שפת אם, ספרות, היסטוריה, אנגלית ותנ"ך. ההערכה תתבצע על חלופות בהערכה שיתבצעו בשנת תשע"ח. יש לציין, כי כל בתי הספר יטלו חלק בתהליך העל"ה (בעתיד ההערכה תתרחב למקצועות נוספים).

בדגימות אלה נבקש לקבל מבתי ספר את החומרים הבאים:

- א. מסמך שניתן לתלמידים על ידי המורים בראשית התהליך ומסביר להם מהי החלופה שבית הספר/המורה בחר ללמד ולהעריך באמצעותה את התלמידים. במסמך זה יוסבר **הרציונל, יתואר התהליך ויופיע לוח הזמנים.**
- ב. **מחווון** שניתן לתלמידים על ידי המורים בתחילת התהליך ובו מופיע פירוט המדדים שעליהם יוערך התלמיד, ומה ערכו של כל מדד.
יש אפשרות ששני המסמכים א + ב יהיו במסמך אחד אך הוא חייב להכיל את כל המרכיבים של שני המסמכים ויש לוודא שניתן לתלמידים **בראשית הדרך.**
- ג. **מספר תוצרים** שנבנו על ידי התלמידים כולל ההערכה שקיבלו מהמורים על פי המחווון שהתלמידים קיבלו בתחילת התהליך.

רה' שבטי ישראל 29, ירושלים; 9510552 טל' 02-5602855 פקס 02-5602852 | E-mail: bechinot@education.gov.il

شارع شيطي يسرائيل 29, اورشليم-القدس, 9510552 هاتف 02-5602855 فاكس 02-5602852 | www.edu.gov.il

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינות

תהליך העל"ה, יתבצע במרב"ד, על ידי קבוצה של מעריכים שיבחרו על ידי המפמ"ר וצוותו.

תהליך העל"ה יכלול:

א. בחינת המסמכים א + ב , על מנת לוודא שהמטלה הוגדרה באופן ברור, שהדרישות סבירות (לא נמוכות מדי וגם לא רחבות ומעמיקות יתר על המידה). שהמחווון מתייחס גם לתהליך וגם לתוצר וכן שהמחווון מתייחס לידע, מיומנויות וערכים.

ב. בחינת התוצרים שהתקבלו וההערכה שלהם – האם ההערכה סבירה, האם יש מתאם בין רמת הציונים לרמת התוצרים, כלומר: העבודה הטובה ביותר אכן קיבלה את הציון הגבוה ביותר וכו'. (ההתייחסות תהיה רק על החלק במחווון המתייחס להערכת התוצר, ולא על החלק המציין את התהליך שהמורה ליווה בכיתה ולא ניתן לראותו בתוצר).

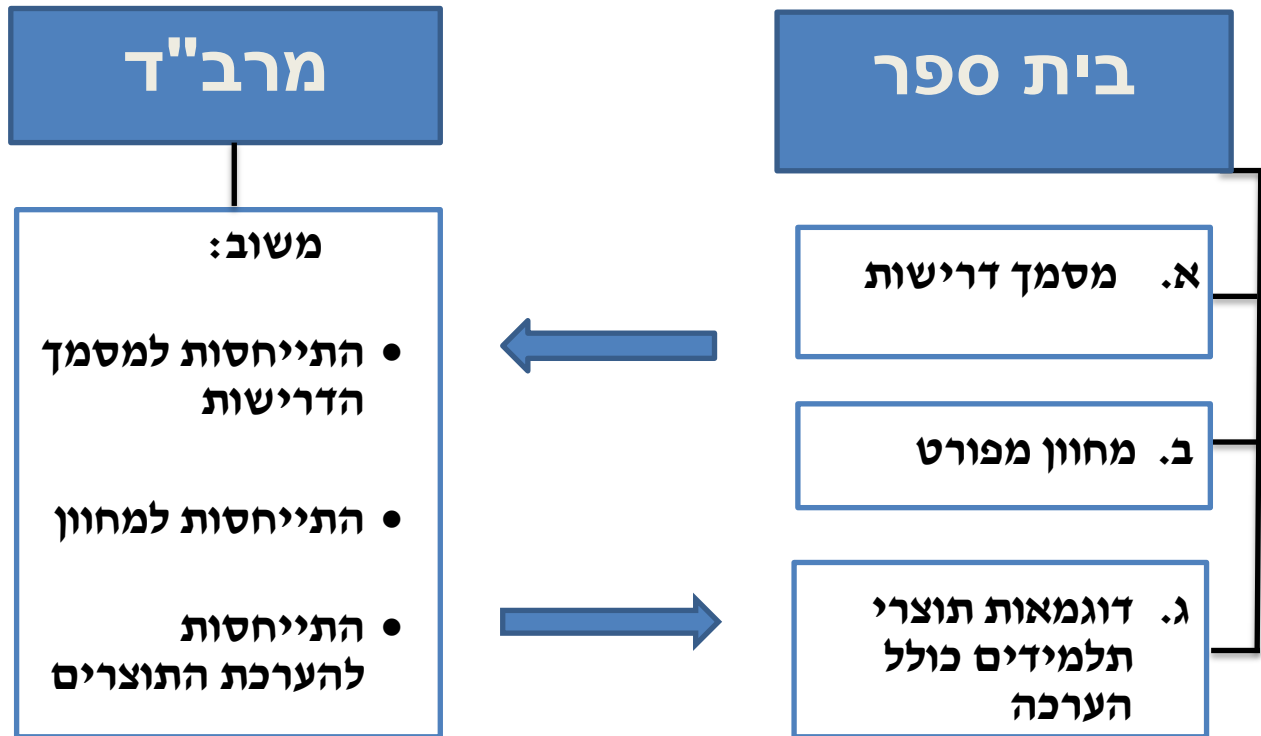
ג. מטרת העל"ה היא ללוות את בתי הספר ולתת להם משוב בכתב שיתייחס לתהליך ההערכה ולתוצריו. ללא ספק, חלק מבתי הספר יציגו תהליכים ותוצרים מהם נוכל כולנו ללמוד ואחרים יקבלו תמונה שתתמוך בהם לקידום ולדיוק עבודתם.

ד. בשלב ראשון, בשנה"ל תשע"ח בתי הספר יקבלו משוב בלבד, אודות ההערכה שביצעו. בהמשך, בתי ספר שימצא כי לא הפיקו את הלקחים הנדרשים בהתאם למשוב שקיבלו, תישקל הפעלת שיקלול דיפרנציאלי בין הערכה החלופית להערכה הפנימית ואף בהמשך תישקל המשך ההכרה בציוני הערכה חלופית שידווחו עבור תלמידיהם.

פרטים נוספים על אופן התהליך ולוח זמנים של איסוף המסמכים יימסרו בתחילת שנת הלימודים על ידי אגף הבחינות והמזכירות הפדגוגית.

אנא, הערכו לתהליך זה ודאגו שלקראת סוף שנת תשע"ח, יהיו בידכם את כל המסמכים הנ"ל.

תרשים המתאר את תהליך ההערכה על ההערכה (העל"ה)

בברכה,

דויד גל
מנהל אגף בחינות

העתקים : מר אריאל לוי, סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי
גבי מירי נבון, סגנית מנהל המינהל הפדגוגי
מר מוישי וינשטוק, יו"ר המזכירות הפדגוגית
גבי דליה פניג, סגנית יו"ר המז"ה"פ ומנהלת אגף לפיתוח פדגוגי
גבי דסי בארי, מנהלת האגף לחינוך על יסודי
מפמ"רים